

Φωνή της Φυλακτής

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΦΥΛΑΚΤΙΩΤΩΝ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

Διευθυντής: Βασ. Χρ. Διαμαντής
Υπ. Σύνταξης: Γεώργιος Χρ. Τσιαμαντάς

Γραφεία: Καρτισκάκη 6 - ΚΑΡΔΙΤΣΑ
Τηλ.: 0441 - 25375

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2000
ΕΤΟΣ 1ο, ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 1

ΝΕΟ ΕΞΕΚΙΝΗΜΑ

Ο Σύνδεσμος Φυλακτιωτών Καρδίτσας μετά από έντονο προβληματισμό βλέποντας το κενό που άφησε το σταμάτημα της έκδοσης της "Φωνής της Φυλακτής" αποφάσισε την επανέκδοση της εφημερίδας εγκαινιάζοντας έτσι μια καινούρια περίοδο στην όλη του συλλογική δραστηριότητα.

Η νέα "Φωνή της Φυλακτής" θα ανήκει σε όλους τους Φυλακτιώτες σε όποιο μέρος του κόσμου και αν βρίσκονται. Ξεκινάει την έκδοση της με στόχο να προβάλλει τα προβλήματα του χωριού και της ευρύτερης περιοχής και να υψώσει τη δική της φωνή για την λύση τους. Να διατηρήσει την πολιτιστική παράδοση του χωριού μας για να θυμούνται οι παλιοί και να μαθαίνουν οι νέοι. Πιστεύουμε ακράδαντα ότι οι λαοί που ξεχνούν τα ήθη, τα έθιμα και την παράδοση του τόπου τους είναι καταδικασμένα να χαθούν.

Θέλουμε η εφημερίδα μας να είναι η ζωντανή φωνή του χωριού μας και διαβάζοντας την κανείς να μαθαίνει τα νέα του χωριού. Να γίνει ηθικό, πνευματικό και ζωντανό κύτταρο και ο συνδετικός κρίκος για επικοινωνία με όλους τους Φυλακτιώτες.

ΤΑ ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΜΑΣ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Του Παν. Κ. Διαμαντή

Γενικά - Ιστορικότητα

Ο εσωτερικός κόσμος κάθε ανθρώπου από τη γέννηση και την πορεία της ζωής του εμπεριέχει ποικίλα και ισχυρά συναισθήματα. Μια από τις πρωταρχικές και βαθύτατες ανάγκες του ανθρώπου ήταν και είναι η "έκφραση" αυτών των συναισθημάτων με λόγια και ρυθμό, ποιηματικά ή μελωδικά. Οι χαρές και οι λύπες, οι πόθοι και οι καημοί που σε κάθε στιγμή έχει μέσα του ο άνθρωπος βρίσκουν τη λύτρωσή τους στην εξωτερική τους μορφή της "έκφρασης".

Πρωταρχική μορφή της έκφρασης του ανθρώπου είναι το τραγούδι και ιδιαίτερα αυτό που λέμε Δημοτικό Τραγούδι. Η λέξη τραγούδι προέρχεται από την αρχαία ελληνική τραγωδία. Σαν προϊόν έκφρασης το τραγούδι έχει πρωταρχικά έναν δημιουργό, αυτόν που το εκφράζει πρώτος με οποιαδήποτε μορφή. Επειδή όμως τα συναισθήματα που εξέφραζαν στην πλειοψηφία τους τα τραγούδια ήταν κοινά, σχεδόν στο σύνολο του λαού και του τόπου γι' αυτό ονομάστηκαν και ως δημοτικά. Αυτός άλλωστε ήταν και ο λόγος, για τον οποίο από τη δημιουργία τους τα τραγούδια δεν αργούσαν να μεταδοθούν από στόμα σε στόμα σε ολόκληρο το λαό που είχαν κοινή γλώσσα, κοινή ήθη και έθιμα, κοινή ζωή.

Βεβαίως με τον τρόπο της διάδοσης, με τις γλωσσικές ιδιομορφίες και με τις μικροδιαφορές στις συνήθειες κάθε τόπου γινόταν πολλές φορές κάποιες παραλλαγές. Σε καμία περίπτωση όμως η κύρια ουσία του Δημοτικού Τραγουδιού δεν αλλοιωνόταν γι' αυτό περνούσε από γενιά σε γενιά, από χι-

συνέχεια στη σελ. 3

ΠΑΣΧΑΛΙΑΤΙΚΟΣ ΧΟΡΟΣ

Οι Πολιτιστικοί Σύλλογοι του χωριού μας διοργανώνουν φέτος τη δεύτερη μέρα του Πάσχα 1 - 5 - 2000 παραδοσιακό Πασχαλιάτικο χορό με τη συμμετοχή του τοπικού συγκροτήματος. Καλούμε όλους τους χωριανούς και τους φίλους να πάρουν μέρος στο Πασχαλιάτικο γλέντι τηρώντας τα έθιμα του χωριού μας.

Η νέα φωνή της Φυλακτής ζητάει από τους αναγνώστες επιεική κρίση, αφού μια μικρή ομάδα των συγχωριανών επωμίσθηκε την ευθύνη της έκδοσης.

Ζητάμε τη συμμετοχή όλων των Φυλακτιωτών και τη συμπαράστασή τους. Ας δώσουμε όλοι μαζί τη δύναμη στην εφημερίδα μας να γίνει δυνατό όργανο στα χέρια μας.

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ

Του Αθανασίου Τσιαμαντά

1. Πρόλογος

Από έμφυτη αγάπη προς τον τόπο που γεννήθηκα και από τον πόθο να διατηρηθεί η μνήμη για το χωριό μας την Φυλακτή (Σερμενίκου) γράφτηκε η παρούσα μικρή εργασία.

Αφορμή αποτέλεσε η προτροπή κάποιων προσώπων που ενδιαφέρονται για την ιστορία του χωριού μας και ανησυχούν για την επικείμενη εξαφάνιση της παράδοσης και της ταυτότητας μας.

Η τοπική ιστορία παραμελημένη για χρόνια πρέπει να καταγραφεί για να μη χαθούν τελείως έστω και αυτά τα λίγα στοιχεία που συγκεντρώθηκαν για να γνωρίσουν και οι νεώτεροι της "διασποράς" την ιστορία της γενέτειρας των γονέων τους.

Τα όσα γράφονται δεν είναι αποτέλεσμα επιστημονικής έρευνας και περιέργειας καθ' όσον δεν έχω σπουδάσει ιστορία αλλά αποτελούν απλή καταγραφή ελαχίστων στοιχείων από την ιστορία και την παράδοση του χωριού μας. Φυσικά θα μπορούσε κανείς αν είχε την πρόνοια λίγο παλαιότερα να καταγράψει και να παρουσιάσει μια αξιόλογη εργασία με πληρότητα, αλλά ποιος μπορούσε να διανοηθεί ότι θα φθάναμε στην σημερινή κατάσταση να κινδυνεύει να διακοπεί η παράδοσή μας με το ξερίζωμα των συγχωριανών μας και τον θάνατο των παλαιότερων;

2. Εισαγωγή

Η Φυλακτή είναι χωριό των Ανατολικών Αγράφων που βρίσκεται σε απόσταση 37 χιλιομέτρων από την πρωτεύουσα του Νομού, την Καρδίτσα, σκαρφαλωμένη στους πρόποδες της Νότιας Πίνδου και κτισμένη σε υψόμετρο 1000 μέτρων. Στα πόδια της ρέει ο ποταμός Ταυρωπός ή Νευροπολίτης του οποίου οι πηγές βρίσκονται κοντά στο χωριό μας.

Δυτικά υψώνεται μια κορυφή της Πίνδου "το Βουτσικάκι" με υ

συνέχεια στη σελ. 3

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

1. Η οικογένεια Χρήστου Σκρέτα απέκτησε αγόρι (Θωμάς) (1999)
2. Η οικογένεια Κωστή Δημητρίου απέκτησε κορίτσι (Μυρτώ) (1999)
3. Η οικογένεια Γεωργίου Τσίρου του Παναγιώτη απέκτησε κορίτσι (1999)
4. Η οικογένεια Γεωργίου Κορκοτάρα του Παναγιώτη απέκτησε κορίτσι (Δήμητρα) (1998)
5. Η οικογένεια Αποστολακούλη Βασιλείου του Στεφάνου απέκτησε αγόρι (Βασίλης)
6. Η οικογένεια Αγγέλου Μηλαρά του Νικολάου απέκτησε αγόρι (1999) και αγόρι (2000)
7. Η οικογένεια Αυγέρου Στυλιανού του Αναστασίου απέκτησε κορίτσι (1999)

Ευχόμαστε να τους ζήσουν

ΓΑΜΟΙ

1. Μαγαλιού Παναγιώτα - Μαρία του Αποστόλου με τον Γκαραβέλα Δημήτριο (1999)
2. Κίσσα Κων/να του Γεωργίου με τον Γεώργιο Χρήστου (1999)
3. Πλιάτσικα Πολυξένη του Αθανασίου με τον Βαλομάνδρα Απόστολο (1999)
4. Οικονόμου Αναστάσιος του Ιωάννη με την Καρμάνη Αγγελική (1998)
5. Αλεξίου Αριστείδης του Παναγιώτη με την Παπακάβουρα Αγγελική (1999)
6. Γιαννάκου Ευμορφία του Ηλία με τον Πράτανο Απόστολο (1998)
7. Γωγούλης Ηλίας του Παναγιώτη με την Ξηροφώτου Βασιλική του

Ηλία (1999)

8. Βασιλάκου Γλυκερία του Βασιλείου με τον Κρανίτσα Γεώργιο (1999)
- Τους ευχόμαστε κάθε ευτυχία

ΘΑΝΑΤΟΙ

1. Γανιάς Ιωάννης του Αθανασίου, ετών 75 (2000)
2. Τσιαμαντά Θεοδώρα, χήρα του Χρήστου, ετών 80 (2000)
3. Τσιαμαντά Ευτυχία, χήρα του Λουκά, ετών 72
4. Κοντοπλάκης Αναστάσιος του Γεωργίου, ετών 85
5. Διαμαντή Δήμητρα, χήρα του Δημητρίου, ετών 84
6. Ξηροφώτου Ελένη, χήρα του Κων/νου, ετών 96
7. Σιάτρας Γεώργιος του Αναστασίου, πρώην γραμματέας, ετών 87 (2000)
8. Σίαντου Ζωή, σύζυγος του Χρήστου, ετών 71 (2000)
9. Μαντζιάρας Ιωάννης του Βασιλείου, ετών 81
10. Παπαδούλης Δημήτριος του Γεωργίου, (2000)
11. Τσιαμαντά Σοφία, σύζυγος Ηλία, ετών 57
12. Σιάτρα Αθηνά, χήρα Νικολάου, ετών 90 (1999)
13. Γανιά Καλλιόπη, χήρα του Αποστόλου, ετών 74 (1999)
14. Μαγαλιός Αντώνιος του Αποστόλου, ετών 88 (1999)
15. Κωστή Αγορίτσα, χήρα του Γεωργίου, ετών 84 (1999)
16. Συρούκης Γεώργιος του Αθανασίου, ετών 97

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

Οριζόντια

1. Βουνό του χωριού μας
2. Λογικό ο άνθρωπος - Αυτό φαίνεται
3. Πολλά βιβλία - Κάνουν πολλά οι ταχυδακτυλουργοί
4. Χαρτί της τράπουλας - Αμάκα
5. Οργανισμός για ΠΡΟ-ΠΟ
6. Χωρίς ήχο αυτός - Υπάρχουν και τεράστια
7. Γειτονιά
8. Γνωστή κατάσκοπος - Άσπρο Τούρκων - άρθρο (πληθ.)
9. Μόλις φτάνει - Νησί των Κυκλάδων
10. Όμοια ποιοτικά - Τρώει ο άρρωστος

Κάθετα

1. Υπάρχουν πολλά στα βουνά μας - Μισοτελειωμένη χτένα
2. Γάιδαρς (καθ.) - Προσωπική αντωνυμία (καθ.)
3. Μικρό οικόσιτου ζώου (πληθ.)
4. Αναφορική αντωνυμία - Κυκλοφορεί στους δρόμους
5. Σήμα κινδύνου - Διπλασιάζεται στο Ξεπούλημα
6. Σύμβολο του Ιριδίου - Άφωνη τάπα - Νότα
7. Σφαλιάρα, φάπα
8. Στενός δρόμος, σοκάκι - Συνεχόμενα γράμματα
9. Άγγλος εξερευνητής - Ταμείο για αυτοκινητιστές
10. Γνωστή γέφυρα του χωριού

B. ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ

ΤΑ ΑΓΡΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΗΜΕΡΑ ΤΟΥ ΒΟΥΝΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΛΟΓΓΟΥ

Του Βασίλη Διαμαντή

«Η ΝΕΑ ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΦΥΛΑΚΤΗΣ»

Τριμηνιαία εφημερίδα
του Συνδέσμου Φυλακτιτών
Καρδίτσας
Έδρα: Καρδίτσα

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Κωστή Δ. Χριστίνα
Ξηροφώτου Γ. Ρένα
Φώτος Θ. Αναστάσιος
Τσιαμαντάς Χ. Αθανάσιος
Αλεξίου Π. Βασίλειος

Διευθυντής

Βασίλειος Χ. Διαμαντής
Διάκου & Χατζημήτρου 57
431 00 ΚΑΡΔΙΤΣΑ
Τηλ.: (0441) 25375

Υπεύθυνος σύνταξης

Τσιαμαντάς Γεώργιος
Περριβίου 27
431 00 ΚΑΡΔΙΤΣΑ
Τηλ.: (0441) 42058

Εκτύπωση

ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΗ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ
Μεγ. Αλεξάνδρου 10
431 00 ΚΑΡΔΙΤΣΑ
Τηλ.: (0441) 20257

Από το βιβλίο αυτό του Στ. Γρανίτσα θα προσπαθήσω να γράψω στην εφημερίδα για ζώα και πουλιά που είναι στενά συνδεδεμένα με την ζωή και την παράδοση του χωριού μας.

Ο ΚΟΥΚΟΣ

Ένα προνομιούχο πλάσμα του Θεού. Κορφολογεί την άνοιξη, το τραγούδι, τον έρωτα, χωρίς να τον βαραίνει καμιά υποχρέωση. Ακόμη και τα αυγά του άλλοι τα κλώθουν, άλλοι ταΐζουν τα παιδιά, άλλοι τα ποτίζουν.

Η λαϊκή φαντασία, η οποία αφορμή θέλει για να πλάσει ατέλειωτες ιστορίες, δημιούργησε εις δόξαν του Κούκου ένα σωρό προνόμια. Πρώτα - πρώτα αδύνατο να πείσεις χωρικό ότι δεν ταξιδεύει καβάλα. Το άλογό του είναι ένα μεγάλο άσπρο πουλί, το οποίο είναι γνωστό ως "Άλογο του Κούκου".

Τον Μάρτη έρχεται στα μέρη μας λίγες μέρες νωρίτερα από τον Κούκο. Η παράδοση λέει ότι το

στέλνει ο αφέντης του ο Κούκος για να εξετάσει αν ήλθε η άνοιξη στα Βουνά. Το "Άλογο του Κούκου" περιπλανιέται λίγες ημέρες στις πλαγιές και ύστερα επιστρέφει για να μεταφέρει τον καρβαλάρη του.

Ο Κούκος δεν κάθετα όπου κι όπου να τραγουδήσει. Έχει ορισμένους λόφους, ορισμένα δέντρα, ακόμη και ορισμένα κλαδιά για το τραγούδι του. Αν κόψουν το δέντρο ή αν τον κυνηγήσουν από κάπου δεν ξαναπατάει.

Γενική πρόληψη υπάρχει ότι, αν ακούσεις τον Κούκο πρωί - πρωί νηστικός και άνιφτος θα "κουμπωθείς" θα αισθανθείς δηλαδή στο λαιμό σου μια στενοχώρια, η οποία θεωρείται αναποδιά. Για τον λόγο αυτό οι χωριανοί και οι κυνηγοί φροντίζουν να μην ακούσουν τον Κούκο άνιφτοι και νηστικοί.

Έγραφα παραπάνω ότι ο Κούκος είναι προνομιούχος τόσο, ώστε η λαϊκή παράδοση να παραδέχεται ότι ο Θεός και ιδιαίτερη τροφή έκανε γι' αυτόν. Ένα μικρό φυτό, το οποίο φυτρώνει και σταφυλιάζει τον

Απρίλιο, είναι γνωστό ως το "Σταφύλι του Κουκού".

Κανένας χωρικός, παρά το γεγονός ότι ούτε τα αυγά του δεν κλώθει, ούτε φωλιά κάνει, δεν τον χαρακτηρίζει τεμπέλη. Γιατί αυτός φέρνει την άνοιξη. Η καρδιά των χωρικών ξεχύνεται στα χωράφια. Η φωνή του Κούκου είναι η επαγγελία της νέας σοδειάς και ο μακρινός ήχος των ερχομένων από τα χειμαδιά προβάτων.

Μην ξεχνάς

η συνδρομή σου

είναι απαραίτητη

για την έκδοση

της εφημερίδας

